

DRŽAVNA VATROGASNA ŠKOLA
Ksaverska cesta 107, 10000 Zagreb

Temeljem članka 8. stavak 7. Pravilnika o vatrogasnim zvanjima („Narodne novine“ br. 21/26 – u daljnjem tekstu: Pravilnik) Državna vatrogasna škola donosi

PROGRAM ISPITA ZA VATROGASNA ZVANJA PREMA ČLANKU 4. PRAVILNIKA – RAZINA 4

I.

Ovim programom propisuje se način provedbe ispita za zvanja: **mlađi viši vatrogasni časnik, viši vatrogasni časnik, stariji viši vatrogasni časnik i visoki vatrogasni časnik.**

II.

Ispit za zvanja sastoji se iz općeg dijela koji se odnosi na sva zvanja i posebnog dijela koji se odnosi na svako zvanje pojedinačno.

Ispit za zvanje visoki vatrogasni časnik sastoji se samo od posebnog dijela.

OPĆI DIO

III.

Opći dio ispita za zvanja provodi se usmeno, a ispitna pitanja formiraju se iz slijedećih područja:

1. Područje **Zakonska regulativa u vatrogastvu i zaštiti od požara** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- Ustavno uređenje Republike Hrvatske
- zakon o zaštiti od požara
- plan zaštite od požara za područje grada odnosno općine
- razvrstavanje građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara
- zakon o vatrogastvu,
- zvanja i radna mjesta profesionalnih vatrogasaca,
- mjerila za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi
- propisi o zaštiti na radu i zaštiti okoliša
- prekršaji i kaznena djela u području vatrogastva

Literatura: Zakon o vatrogastvu - „Narodne novine“ br. 125/19, Zakon o zaštiti od požara - „Narodne novine“ br. 92/10

Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara - „Narodne novine“ br. 62/94, 32/97, Pravilnika o vatrogasnim zvanjima - „Narodne novine“ br. 21/26

Pravilnik o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane - „Narodne novine“ br. 86/24

2. Područje **Požarne intervencije** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- požar - parametri požara, produkti nastali u požaru, zone u požaru

- razredba požara - prema mjestu nastanka, obujmu i veličini, fazama razvoja i prema vrsti gorive tvari
- razvoj i širenje požara- čimbenici, razvoj i širenje požara zatvorenog i otvorenog prostora
- metode gašenja požara – taktička primjena sredstava za gašenje
- tijek vatrogasne intervencije
- taktičko djelovanje vatrogasnih formacija
- taktika gašenja požara u objektu
- taktika gašenja požara u pojedinim dijelovima objekta
- taktika gašenja požara u visokim objektima
- taktika gašenja požara u objektima gdje boravi mnogo ljudi
- gašenje požara električnih instalacija i uređaja
- taktika gašenja požara u prometu
- gašenje požara u gospodarstvu
- gašenje požara u spremnicima
- proračuni sredstava za gašenje
- orijentacija i pretraživanje u zadimljenom prostoru
- rashlađivanje, odimljavanje -ventilacija
- gašenje šumskih požara
- primijenjena topografija

Literatura: Priručnik za osposobljavanje vatrogasnih časnika i dočasnika, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2006.

3. Područje **Tehničke intervencije** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- tehničke intervencije pri prometnim nesrećama
- rad s hidrauličkim alatima i uređajima
- rad s pneumatskim podizačima tereta
- oslobađanje osoba iz oštećenih vozila
- vozila za tehničke intervencije
- spašavanje ljudi i životinja
- rukovođenje intervencijom spašavanja

Literatura: „Priručnik za osposobljavanje vatrogasnih časnika i dočasnika“, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2006.“Spašavanje s visina i iz dubina“, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2007.

4. Područje **Vatrogasne intervencije s opasnim tvarima** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- osnovne taktičke postavke u intervencijama s opasnim tvarima
- sigurnost na mjestu nesreće s opasnim tvarima
- smanjivanje opasnosti
- definicija i podjela opasnih tvari
- svojstva opasnih tvari
- označivanje opasnih tvari
- oprema za rad s opasnim tvarima
- zaustavljanje istjecanja tekućina
- sprečavanje širenja i sakupljanje opasnih tekućina na vodi

Literatura: Intervencije u nesrećama pri prijevozu opasnim tvarima, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2014.

5. Područje **Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama** obuhvaća slijedeće programske cjeline:

- organizacija sustava
- upravljanje
- rukovođenje u sustavu vatrogastva
- zapovijedanje
- vođenje intervencija operativne razine
- analiza vatrogasne intervencije
- provedba teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama
- zaštita dokaza radi utvrđivanja uzroka požara
- propisi o zaštiti na radu i zaštiti okoliša.

Literatura: Literatura: Priručnik za osposobljavanje vatrogasnih časnika i dočasnika, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2006.

Program i način provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama - „Narodne novine“ br. 115/20, Pravilnik o standardnim operativnim postupcima - „Narodne novine“ br. 44/22, Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama, Hrvatska vatrogasna zajednica, Zagreb, 2012.

IV.

Okvirni sadržaji iz područja i programskih cjelina navedenih u članku III, osnova je za oblikovanje ispitnih pitanja na ispitima za vatrogasna zvanja.

Kod oblikovanja ispitnih pitanja, ispitno povjerenstvo za polaganje ispita vodit će računa o minimalnim kompetencijama koje se očekuju od kandidata za vatrogasno zvanje i radno mjesto.

POSEBNI DIO

V.

Posebni dio ispita za zvanja: **mlađi viši vatrogasni časnik, viši vatrogasni časnik i stariji viši vatrogasni časnik** sastoji se od dva dijela: izrade pisanog rada, usmene obrane pisanog rada, a po potrebi i provedbe praktičnih vježbi.

Posebni dio ispita za zvanje visoki vatrogasni časnik sastoji se od provedbe vježbe.

VI.

Ispit za zvanje „Mlađi viši vatrogasni časnik“

Kandidat koja polaže posebni dio ispita izrađuje pisani rad na temu: „**Taktika gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom na otvorenom prostoru**“.

Tema pisanog rada ima zadane elemente: pretpostavka požara, definirane snage – **više odjeljenja**, složeniji događaj, definirana vozila, karakteristika požara, opasnosti za vatrogasce, definirani meteo uvjeti, definirana lokacija, definirana površina požara.

Temeljem zadanih elemenata u pisanom radu potrebno je:

- definirati procedure odlaska na intervenciju (zapovijed za pripremu snaga, zapovijed za pokretanje snaga)
- analizirati zonu intervencije (parametri zone, pozitivni i negativni utjecaji)
- poruke o stanju na intervenciji (dolazna i odlazna, ambijentalna, izvještajna)
- definirati radne procese odvijanja vatrogasne intervencije
- definirati uloge i zadaće voditelja odjeljenja, zapovjednika intervencije

- procijeniti rizike i odrediti prioritete
- opisati neposredne reakcije na intervenciji
- izvršiti sektorizaciju prostora
- opisati plan radio veza
- formirati izdvojeno zapovjedno mjesto
- opisati tijek vatrogasne intervencije
- opisati završetak akcije i povratak u postrojbu
- grafički prikazati taktičku situaciju koristeći isključivo vatrogasnu simboliku

VII.

Ispit za zvanje „Viši vatrogasni časnik“

Kandidat koji polaže posebni dio ispita izrađuje pisani rad na temu: „**Izrada elaborata za provedbu operativno taktičke vježbe**“

Svaka operativno taktička vježba sadrži:

1. Uvod
2. Naziv vježbe
3. Cilj vježbe
4. Zadaci vježbe
5. Mjesto izvođenja vježbe (lokacija vježbe)
6. Vrijeme početka i završetka vježbe (dinamika vježbe)
7. Pretpostavka za održavanje vježbe – scenarij vježbe
8. Snage u organizaciji pripreme i izvođenja vježbe
9. Materijalno tehnička sredstva potrebna za provedbu vježbe (logistički plan)
10. Sredstva veze – komunikacijska sredstva
11. Mjere zaštite
12. prilozi uz elaborat

12.1. Shematski prikaz intervencije na kojem su ucrtani slijedeći elementi:

- strane svijeta
- smjer vjetra
- područje, odnosno površina zahvaćena događajem
- raspored vatrogasaca i tehnike
- mjesto zatečenih, poginulih ili ozlijeđenih osoba
- podzemni, nadzemni i zidni hidranti
- rezervoari s vodom, bunari
- pravci djelovanja snaga u vježbi
- šumske, poljoprivredne i druge površine
- minirana i nepristupačna područja
- pristupni putovi, šumski prosjeci i druge prometnice

12.2. Shematski prikaz linije zapovijedanja

12.3. Imenik zapovjedništva vježbe

12.4. Shematski prikaz radio veza u vatrogasnoj mreži

12.5. Hodogram aktivnosti vježbe

13. ZAKLJUČAK koji sadrži:

- pozitivne okolnosti vježbe
- negativne okolnosti vježbe

VIII.

Ispit za zvanje „Stariji viši vatrogasni časnik“

Kandidat koji polaže posebni dio ispita izrađuje pisani rad na temu: **“Planiranje, provedba te izrada elaborata i analiza vježbe gašenja i spašavanja“**.

Elaborat i analiza vježbe gašenja i spašavanja sadrži:

1. ELABORAT

1.1. UVOD

- naziv- tema vježbe
- lokacija vježbe
- vrijeme održavanja vježbe
- sudionici vježbe
- odgovorna osoba u vježbi

1.2. CILJ VJEŽBE

Općenita i sažeta formulacija intencije koja se želi vježbom postići.

- stjecanje općih, stručnih i praktičnih znanja
- razvijanje brojnih i raznovrsnih ljudskih sposobnosti
- senzornih (vid, sluh, dodir, kretanje, napor...)
- praktičnih (vještina u rukovanju: alatom, strojevima,...)
- intelektualnih (snalaženje u raznim prilikama, rješavanje problema, razboritost, oštroumnost...)

1.3. ZADACI VJEŽBE

Konkretizacija zadanog cilja

- obrazovni (upoznati, prikazati, ukazati, uočiti, razumjeti, poučiti, naučiti...)
- funkcionalni (razviti, osposobiti, usavršiti, jačati, formirati, uvježbati, navikavati, izgrađivati, izoštriti, izražavati, misliti, operirati...)
- odgojni (razvijanje pozitivnih osobina, točnost, urednost, savjesnost, marljivost, kritičnost, razvijanje kulture rada i radnih navika, osobnost u odlučivanju, prihvaćanje stajališta i argumenata drugih osoba, odnos prema imovini, formirati, motivirati...)

1.4. MATERIJALNO OSIGURANJE VJEŽBE

- tehnika, sredstva, sprave i oprema sudionika vježbe

1.5. SCENARIJ VJEŽBE ILI TAKTIČKA PRETPOSTAVKA

- definira se obzirom na temu vježbe

1.6. POSTUPCI DJELOVANJA

1.6.1. Određivanje težišne točke opasnosti i prvenstvo interventnog djelovanja

1.6.2. Sustav rukovođenja i zadaće

1.6.3. Procjena interventnih snaga

1.6.4. Uloga i zadaće sudionika

1.6.4.1. Postupci sudionika vježbe po dojavi o događaju

1.6.4.2. Angažirane druge snage, javne službe (vodovod, plinara, elektra...)

1.6.5. Plan izvođenja vježbe

- predstavlja podsjetnik rukovoditelju vježbe za uspješno rukovođenje vježbom

- **osnovna namjena** plana je da planski, organizirano i postupno rukovodi svim aktivnostima u vježbi, zbog potpunog ostvarivanja postavljenog cilja vježbe

1.6.6. Dinamika izvođenja vježbe po segmentima:

Segment 1: - Sektor _____

- GPS pozicija

- Vrijeme početka/kraja

- Zapovjednik sektora

- Postrojbe/subjekti/ljudstvo

- Materijalno-tehnički resursi (vozila/oprema)

- Radni kanal

- Opis zadataka

Segment 2: - Sektor _____ -

-

Dinamika vježbe

10.00 - uočavanje događaja

10.02 - dojava 10.03 - uzbunjivanje JVP

.....

Tablica: Dinamika izvođenja vježbe po sektorima

Segment (sektor)	GPS pozicija	Vrijeme početka/kraja	Zapovjednik sektora	Postrojbe Subjekti	Ljudstvo	Materijalno tehnički resursi		Radni kanal	Opis zadatka
						vozila	oprema		
Postupci	Koordinate	00	Franjo Franjić	polaznici	x	1xZV	"C" cijev	8	
		03				1xNV	"B" cijev		
		05				1xAC			
		06							
		10							
		20							
		40							

1.6.7. Sustav veza

- stacionarni sustavi

- mobilni sustavi

1.6.8. Plan mjera zaštite i osiguranja na vježbi

- zaštita ljudstva i materijalnih dobara

- prometno i fizičko osiguranje područja provedbe vježbe

- medicinsko zbrinjavanje sudionika

1.7. PLAN PRIPREMA VJEŽBE I KOORDINACIJA SA SUDIONICIMA

- Pripremu vježbe provodi Skupina za pripremu
- Sastanci - dogovorene i usklađene obveze
- Svi sudionici izrađuju svoju procjenu snaga i sredstava s kojima mogu sudjelovati u vježbi
- Rukovoditelj vježbe koordinira
- Provođenje probe s glavnim sudionicima vježbe

2. ANALIZA VATROGASNE VJEŽBE - RAŠČLAMBA

Analiza vatrogasne vježbe je razrada detalja postupaka u mehanizmu gašenja požara, spašavanja ljudi i materijalnih dobara i dr.

Svrha analize je:

- stjecanje iskustva o pojedinim pojavama
- primjena određenog taktičkog nastupa
- ukazivanje na moguće greške u primijenjenom taktičkom nastupu
- korekcija definiranog taktičkog nastupa
- vidjeti mogućnosti primjene nove tehnike, opreme i sredstava
- uvidjeti mogućnosti primjene automatizirane dojava
- redefiniranje protupožarnih mjera
- stvaranje baze stručnih i iskustvenih podataka o događajima
- stvaranje arhive vježbi

Početni parametri za svaku analizu sadrže odgovore na pitanja: **kada, gdje, tko:**

- mjesto nastanka - grad, općina, naselje; ulica i kućni broj, GPS koordinate
- vrijeme nastanka (datum, sat, minute)
- vrijeme dojava (datum, sat, minute)
- podaci o dojavitelju
- prvi opis događaja
- obavijest drugim službama
- vrijeme dolaska prve vatrogasne ekipe (vozila, grupe, odjeljenja) na mjesto događaja.

Podaci važni za analizu su:

- dolazak vatrogasne ekipe na mjesto događaja
- opis zatečenog stanja po dolasku na mjesto događaja
- sudionici vježbe
- vrijeme lokalizacije i gašenja požara ili spašavanja
- mjesto nastanka događaja
- potkategorije mjesta nastanka događaja
- vrsta mjesta događaja
- tip mjesta događaja
- tvar ili predmet koja je u događaju
- prostorni i vremenski elementi
- opseg taktičkog nastupa
- količina utrošene opreme i sredstava
- vrsta i količina korištene vatrogasne tehnike
- osiguranje vježbe
- sudionici na osiguranju
- površina događaja

- procijenjena materijalna šteta
- stvarna materijalna šteta i služba koja je procijenila štetu
- materijalni troškovi vježbe
- ozlijeđene i/ili poginule osobe
- ozlijeđeni i/ili poginuli sudionici na vježbi

Dojavnica i Izvješće o vatrogasnoj vježbi

- predstavljaju temelj dobroj i kvalitetnoj analizi vatrogasne vježbe.
- uz navedene podatke, svakako bi analizu trebalo dopuniti kvalitetnim kartografskim prikazima, skicama makro i mikro lokacije mjesta vježbe te skicama taktičkog nastupa koristeći standardiziranu vatrogasnu simboliku.

2.1. Analiza vježbe se sastoj od:

2.1.1. Analize tijekom vatrogasne vježbe

- analize prijave
- analize alarmiranja i uzbunjivanja
- analize izlaska na intervenciju
- analize kretanja gasnog vlaka
- analize vatrogasnih prilaza i pristupa, te operativne površine
- analize izviđanja
- analize procjene zapovjednika
- analize odluke
- analize zapovijedi
- analize razvoja akcije

2.1.2. . Analize opasnosti

- mehanički izvori štetnosti
- električni izvori štetnosti
- fizikalni, kemijski i biološki izvori štetnosti
- opasnosti od požara i eksplozije
- makroklima i mikroklima kao izvori štetnosti
- opasnosti pri kretanju
- opasnosti pri gašenju
- opasnosti od gušenja i trovanja
- opasnosti od eksplozija
- opasnosti od radioaktivne kontaminacije
- opasnosti od sredstava za gašenje
- opasnosti od pada s visine
- opasnosti od pada u dubinu
- opasnosti od plamenih udara

2.1.3..Analize komuniciranja na intervenciji

2.1.4. Analize sektora rada

2.1.5. Analize rukovođenja i zapovijedanja

2.1.6. Analize utroška tehnike, sredstava i korištene opreme

2.1.7. Analize angažiranih snaga (

2.1.8. Analize troškova

2.1.9. Analize vremena vježbe

2.1.10. Zaključak analize

1. analiza vatrogasne vježbe od velike je važnosti za stjecanje operativnog iskustva vatrogasaca i vatrogasne postrojbe u cjelini, razmjene iskustava sa drugim postrojbama i procjene taktičkih nastupa vatrogasnih ekipa

2. osnova dobre analize predstavlja kvalitetno izrađeno *Izvješće o vatrogasnoj vježbi*
3. primjenom nove vizualne i računalne tehnike unaprjeđuje se kvaliteta analiza
4. kvalitetnom analizom vatrogasne vježbe unaprjeđuje se zaštita od požara, te u slučaju drugih intervencija općenito zaštita građana i imovine od neželjenih događaja

3. OCJENJIVAČKI TIM VJEŽBE

- prati cjelokupan tijek vježbe te ocjenjuje:
- koordinaciju i zapovijedanje snagama
- postupanje operativnih snaga i svih ostalih subjekata vježbe
- uvježbanost i organiziranost operativnih snaga
- efikasnost upotrebe opreme i raspoložive tehnike
- pozivanje i djelovanje brojnih službi
- kompatibilnost sustava veza sudionika vježbe

4. PRILOZI

4.1. Shematski prikaz intervencije na kojem su ucrtani slijedeći elementi:

- strane svijeta
- smjer vjetra
- područje, odnosno površina zahvaćena događajem
- raspored vatrogasaca i tehnike
- mjesto zatečenih, poginulih ili ozlijeđenih osoba
- podzemni, nadzemni i zidni hidranti
- rezervoari s vodom, bunari
- pravci djelovanja snaga u vježbi
- šumske, poljoprivredne i druge površine
- minirana i nepristupačna područja
- pristupni putovi, šumski prosjeci i druge prometnice

4.2. SHEMATSKI PRIKAZ LINIJE ZAPOVIJEDANJA

4.3. IMENIK ZAPOVJEDNIŠTVA VJEŽBE

4.4. SHEMATSKI PRIKAZ RADIO VEZA U VATROGASNOJ MREŽI

4.5. HODOGRAM AKTIVNOSTI VJEŽBE

6. ZAKLJUČAK

koji sadrži:

- pozitivne okolnosti vježbe
- negativne okolnosti vježbe

IX.

Ispit za zvanje „Visoki vatrogasni časnik“

Kandidat koji polaže posebni dio ispita izrađuje pisani rad na temu: **“Planiranje, provedba te izrada elaborata i analiza vježbe gašenja i spašavanja“** za vježbu u kojoj sudjeluju vatrogasne snage s područja najmanje dvije županije.

Sadržaj elaborata i analize vježbe gašenja i spašavanja propisan je člankom VIII. ovog Programa.

X.

Način polaganja ispita utvrđen je člankom 8. i člankom 10. Pravilnika.

U Zagrebu, 11. ožujka 2026. godine